

*Wydziałowy Moot Court – Symulacja rozprawy
przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

REGULAMIN KONKURSU

I Postanowienia ogólne

1. Organizatorem konkursu jest Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Szczecin prowadzony przez Sekretariat do spraw Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego.
2. Przedmiotem konkursu jest przeprowadzenie symulacji rozprawy przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).
3. Celem konkursu jest:
  - a) poznanie możliwości zastosowania różnych instrumentów prawa międzynarodowego w praktyce,
  - b) poznanie orzecznictwa międzynarodowego i stosowanie go w praktyce,
  - c) analiza doktryny prawa międzynarodowego,
  - d) kształcenie umiejętności wystąpień publicznych,
  - e) popularyzacja wiedzy o Unii Europejskiej.

II Założenia organizacyjne

1. Nad przebiegiem konkursu czuwa Komisja Konkursowa złożona z przedstawicieli Organizatorów.
2. Konkurs jest dwuetapowy.
3. Konkurs przeprowadzony zostanie na podstawie kazusu załączonego do regulaminu konkursu w formie:
  - a) Wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Naczelny Sąd Administracyjny (Polska) w dniu 31 grudnia 2019 r. – M.A. przeciwko Konsulowi Rzeczypospolitej Polskiej w N. (Sprawa C-949/19),
  - b) Postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 listopada 2019 r. Sygn. akt II OSK 2470/19 (wyciąg).
4. Pierwszy etap konkursu polega na przygotowaniu dwóch pism procesowych, w którym uczestnicy przedstawią stanowiska obu stron w sprawie wniosku

skierowanego przez sąd odsyłający: jedno pismo procesowe przedstawiające stanowisko strony skarżącej oraz jedno pismo procesowe przedstawiające stanowisko strony pozwanej.

5. Drugi etap konkursu (finał) polega na przeprowadzeniu symulacji rozprawy przed TSUE.
6. Do drugiego etapu konkursu zakwalifikowane zostaną dwie drużyny, które wybierze Komisja Konkursowa. Wybór drużyn zostanie dokonany na podstawie analizy pism procesowych złożonych w pierwszym etapie konkursu.
7. Komisja Konkursowa wyznaczy do udziału w finale jedną drużynę w roli strony skarżącej i jedną drużynę w roli strony pozwanej. Komisja Konkursowa w finale wystąpi jako grupa sędziowska.

III Warunki uczestnictwa w konkursie

1. W konkursie mogą wziąć udział studenci Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego.
2. Zadanie konkursowe zamieszczone zostanie na stronie internetowej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Szczecin.
3. Każdy uczestnik akceptując regulamin, wyraża równocześnie zgodę na wykorzystanie jego danych osobowych przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Szczecin dla celów konkursu, a także możliwość udostępnienia imienia i nazwiska w celu przedstawienia listy rankingowej i wyników konkursu.
4. Każdy uczestnik akceptując regulamin, wyraża równocześnie zgodę na wykorzystanie jego wizerunku na stronie internetowej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Szczecin dla celów konkursu, a także możliwość udostępnienia imienia i nazwiska w celu przedstawienia listy rankingowej i wyników konkursu.
5. Uczestnik może wziąć udział w konkursie jako członek tylko jednej grupy trzyosobowej.
6. Uczestnictwo w konkursie jest równoznaczne z akceptacją postanowień regulaminu konkursu i zobowiązaniem się do ich przestrzegania.

IV Warunki spełniane przez prace

1. W pierwszym etapie konkursu oceniane będą prace pisemne, składane wyłącznie przez grupy trzyosobowe.
2. Warunki, jakie powinny spełniać zgłoszone prace konkursowe w pierwszym etapie konkursu:
  - a) każda grupa powinna złożyć dwa pisma procesowe, w którym uczestnicy przedstawią stanowiska obu stron w sprawie wniosku skierowanego przez sąd

- odsyłający: jedno pismo procesowe przedstawiające stanowisko strony skarżącej oraz jedno pismo procesowe przedstawiające stanowisko strony pozwanej,
- b) dokumenty w formacie PDF,
  - c) maksymalnie 10 stron A4,
  - d) czcionka Times New Roman 12 pkt,
  - e) brak interlinii,
  - f) marginesy 2,5 cm.
3. W pierwszym etapie konkursu Komisja Konkursowa oceniać będzie prace konkursowe pod względem:
- a) poprawności merytorycznej analizy problemów prawnych,
  - b) umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy prawnej,
  - c) wykorzystania orzecznictwa międzynarodowego i doktryny prawnomiędzynarodowej,
  - d) poprawności językowej tekstu, stylu prezentowania argumentów.
4. Drugi etap konkursu będzie miał następujący przebieg:
- a) symulacja rozprawy będzie toczyła się przed Komisją Konkursową odgrywającą rolę grupy sędziów.
  - b) każda ze Stron postępowania ma nie więcej niż 30 min. na przedstawienie swojego stanowiska (mowy główne) i nie więcej niż 15 min. na replikę/duplikę.
  - c) w ramach mowy głównej każdy z Przedstawicieli danej Strony musi występować co najmniej 5 min., nie dłużej jednak niż 15 min.
  - d) mowy główne podczas rozprawy będą w następującej kolejności: Pełnomocnik strony skarżącej 1 (5-15 min.), Pełnomocnik strony skarżącej 2 (5-15 min.), Pełnomocnik strony pozwanej 1 (5-15 min.), Pełnomocnik strony pozwanej 2 (5-15 min.), Pełnomocnik strony skarżącej 3 (5-15 min. na replikę), Pełnomocnik strony pozwanej 3 (5-15 min. na duplikę).
  - e) replikę/duplikę przedstawia w całości tylko jeden Pełnomocnik danej strony.
  - f) podczas rozprawy Komisja Konkursowa może zadawać pytania osobom występującym.
5. W drugim etapie konkursu Komisja Konkursowa oceniać będzie przemówienia konkursowe pod względem:
- a) poprawności rozstrzygnięcia zagadnień prawnych,
  - b) stylu wypowiedzi, jej formy, poprawności gramatycznej i fonetycznej.

V Miejsce i termin konkursu

1. Pisma procesowe w pierwszym etapie konkursu należy przesłać wyłącznie w formie elektronicznej do dnia 22 listopada 2020 r. na adres agata.szwed@usz.edu.pl z podaniem w treści e-maila:
  - a) imion i nazwisk członków grupy,
  - b) roku i kierunku studiów członków grupy,
  - c) numerów albumu członków grupy,

- d) numeru telefonu do przedstawiciela grupy.
2. Wyniki pierwszego etapu konkursu zostaną ogłoszone do dnia 30 listopada 2020 r.
3. Drugi etap konkursu – finał – odbędzie się dn. 9 grudnia 2020 r. w siedzibie Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego. Finał będzie otwarty dla publiczności.
4. W finale konkursu ocenia się wystąpienia uczestników indywidualnie, w celu wyłonienia zwycięzców 1., 2. i 3. miejsca.
5. Wyniki konkursu i wręczenie nagród odbędzie się niezwłocznie po zakończeniu finału konkursu.
6. Organizator zastrzega sobie prawo do zmiany terminu i miejsca realizacji konkursu. W sytuacji konieczności zmiany ze względu na obostrzenia sanitarne i epidemiologiczne, nowy termin oraz miejsce rozstrzygnięcia konkursu zostaną przekazane do wiadomości uczestnikom ze stosownym wyprzedzeniem.

VI Nagrody

1. Organizatorzy przewidują nagrodzenie prac w formie dyplomów oraz nagród:
  - a) za zajęcie I miejsca – nagrody rzeczowe o wartości 500 zł,
  - b) za zajęcie II miejsca – nagrody rzeczowe o wartości 400 zł,
  - c) za zajęcie III miejsca – nagrody rzeczowe o wartości 300 zł,
  - d) dla trzech pozostałych uczestników finału – każda nagroda rzeczowa o wartości 100 zł.
2. Nagrody nie podlegają wymianie na jakikolwiek inny ekwiwalent.
3. Nagrody przysługują tylko osobom czynnie występującym w finale konkursu.

VI Informacja o zasadach przetwarzania danych

1. Administrator Danych Osobowych - Sekretariat ds. Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego, z siedzibą w Szczecinie pl. Kilińskiego 3, 71-414 Szczecin, tel. 91 42 10 322, e-mail: mlodziej@wzp.pl informuje, że dane uczestników konkursu będą przetwarzane na podstawie dobrowolnie wyrażonej zgody w celu promowania działalności statutowej Sekretariatu.
2. Każdy uczestnik konkursu ma prawo żądać dostępu, aktualizacji i ograniczenia ich przetwarzania. Wyrażoną zgodę można cofnąć w każdym momencie, jednak nie będzie miało to wpływu na działania, których dokonano do czasu wycofania zgody. Wyrażenie zgody na przetwarzanie danych jest dobrowolne.
3. Odbiorcami danych osobowych mogą być dostawcy usług związanych z realizacją konkursu, obsługą stron internetowych oraz portali społecznościowych Administratora, organy państwowe i instytucje, którym Administrator zobowiązany jest przekazać dane Uczestnika na mocy odrębnych przepisów.
4. Dane będą przetwarzane do czasu cofnięcia przez uczestnika zgody lub przez okres archiwizacji danych wymagany od Administratora odrębnymi przepisami.

5. W związku z transferem danych do serwisu Facebook (1 Hacker Way, Menlo Park, California 94025, USA) informujemy, że Facebook INC przystąpiła do programu Tarcza Prywatności UE-USA i uzyskała niezbędny certyfikat zgodności z RODO.
6. Uczestnik ma prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w sprawach spornych dotyczących ochrony danych osobowych.
7. W Sekretariacie ds. Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego został wyznaczony Inspektor Ochrony Danych - Agata Banc. Kontakt z Inspektorem możliwy jest pod adresem e-mail: iod@sds.m.szczecin.pl lub w siedzibie Sekretariatu.

VII Postanowienie końcowe

1. Regulamin jest dokumentem określającym zasady konkursu.
2. Ostateczna interpretacja regulaminu należy do Organizatora.
3. Organizator zastrzega sobie prawo zmiany lub uzupełnienia regulaminu konkursu.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Naczelnny Sąd Administracyjny (Polska) w dniu 31 grudnia 2019 r. – M.A. przeciwko Konsulowi Rzeczypospolitej Polskiej w N.

(Sprawa C-949/19)

Język postępowania: polski

Sąd odsyłający

Naczelnny Sąd Administracyjny

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: M.A.

Strona pozwana: Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w N.

Pytanie prejudycjalne

Czy art. 21 ust. 2a Konwencji wykonawczej do układu Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach¹ w powiązaniu z art. 47 akapit pierwszy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy rozumieć w ten sposób, że obywatel państwa trzeciego, któremu odmówiono wydania wizy długoterminowej i który nie może skorzystać z wynikającego z art. 21 ust. 1 Konwencji wykonawczej do układu Schengen prawa swobodnego przemieszczania się po terytoriach innych państw członkowskich, powinien mieć zapewnione prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem?

---

¹ Dz.U.2000, L 239 s. 19; Polskie wydanie specjalne: Rozdział 19 Tom 002 P. 9 – 52.

Źródło:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=227141&pageIndex=0&doclang=PL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3233099>

ZAŁĄCZNIK NR 2

Postanowienie NSA z dn. 4 listopada 2019 r. Sygn. akt II OSK 2470/19

Źródło:

<http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=225847&pageIndex=0&doclang=PL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=3257551>

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2019 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia NSA Jacek Chlebny

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2019 r.

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Ogólnoadministracyjnej
skargi kasacyjnej M. A.

od postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie
z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt IV SA/Wa 2903/18 o odrzuceniu skargi
w sprawie ze skargi M. A.

na decyzję Konsula Rzeczypospolitej Polskiej w N.

z dnia [...] lipca 2018 r. nr [...]

w przedmiocie odmowy wydania wizy

postanawia:

Wpisano do rejestru	
Trybunału Sprawiedliwości pod numerem	1138233
Luksemburg, dnia	06. 01. 2020
Faks/E-mail:	<i>M. Kleksejev</i> Sekretarz, powołania
Wpłynęło dnia:	31.12.19 Miroslav Kleksejev Kierownik wydziału

1. skierować do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej następujące pytanie prejudycjalne: Czy art. 21 ust. 2a Konwencji wykonawczej do układu Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz.U. UE z 2000 r. Nr L 239 s. 19) w powiązaniu z art. 47 akapit pierwszy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. z 2012 r. Nr C 326, str. 391-407) należy rozumieć w ten sposób, że obywatel państwa trzeciego, któremu odmówiono wydania wizy długoterminowej i który nie może skorzystać z wynikającego z art. 21 ust. 1 Konwencji wykonawczej do układu Schengen prawa swobodnego przemieszczania się po terytoriach innych państw członkowskich, powinien mieć zapewnione prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem?;

2. na podstawie art. 124 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r., poz. 1302 ze zm.) zawiesić postępowanie w sprawie do czasu rozstrzygnięcia przedstawionego w punkcie 1 pytania prejudycjalnego

Za zgodność z oryginałem

Wioletta Łasota

W. Łasota
starszy inspektor sądowy

UZASADNIENIE

1. Ramy prawne.

Ramy prawne obejmują przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące prawa do odwołania od decyzji o odmowie wydania wizy krajowej wydanej przez konsula.

1.1. Przepisy prawa Unii.

Artykuł 47 akapit pierwszy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, (dalej: "KPP"):

„Każdy, czyje prawa i wolności zagwarantowane przez prawo Unii zostały naruszone, ma prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym artykule.”

Artykuł 18 Konwencji wykonawczej do układu Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz.U. UE z 2000 r. Nr L 239 s. 19, dalej: konwencja wykonawcza do układu Schengen):

„1. Wizami na pobyt przekraczający 90 dni ("wizami długoterminowymi") są wizy krajowe wydane przez jedno z państw członkowskich zgodnie z jego prawem krajowym lub prawem unijnym. Wizy te wydawane są w formie jednolitego formularza wizowego określonego w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1683/95, przy czym w nagłówku podaje się kategorię wizy oznaczoną literą "D". Wypełnia się je zgodnie z odpowiednimi przepisami załącznika VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy).

2. Okres ważności wiz długoterminowych nie przekracza jednego roku. Jeżeli państwo członkowskie zezwala na pobyt cudzoziemca przez okres przekraczający jeden rok, wizę długoterminową zastępuje się przed upływem okresu jej ważności dokumentem pobytowym.”

Artykuł 21 ust. 1 Konwencji wykonawczej do układu Schengen:

Sygn. akt II OSK 2470/19

„Cudzoziemcy posiadający ważny dokument pobytowy wydany przez jedno z państw członkowskich mogą na podstawie tego dokumentu oraz ważnego dokumentu podróży swobodnie przemieszczać się po terytoriach innych państw członkowskich przez okres nieprzekraczający 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu, pod warunkiem że spełniają warunki wjazdu określone w art. 5 ust. 1 lit. a), c), i e) rozporządzenia (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) oraz nie znajdują się w krajowym wykazie wpisów do celów odmowy wjazdu danego państwa członkowskiego.”

Artykuł 21 ust. 2a Konwencji wykonawczej do układu Schengen:

„Prawo swobodnego przemieszczania się ustanowione w ust. 1 przysługuje także cudzoziemcom posiadającym ważną wizę długoterminową wydaną przez jedno z państw członkowskich jak przewidziano w art. 18.”

1.2. Przepisy prawa krajowego (polskiego).

Artykuł 75 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2018 r. poz. 2094 ze zm., dalej: ustawa o cudzoziemcach):

- „1. Odmowa wydania wizy krajowej następuje w drodze decyzji.
2. Decyzję o odmowie wydania wizy krajowej wydaje się na formularzu.”

Artykuł 76 ustawy o cudzoziemcach:

- „1. Od decyzji o odmowie wydania wizy Schengen lub wizy krajowej wydanej przez:
  - 1) konsula - przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ten organ;(...)”

Artykuł 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm., dalej: prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi):

- „Sądy administracyjne nie są właściwe w sprawach: (...)
- 4) wiz wydawanych przez konsulów, z wyjątkiem wiz:

a) o których mowa w art. 2 pkt 2 - 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz. Urz. UE L 243 z 15.09.2009, str. 1, z późn. zm.),

b) wydawanych cudzoziemcowi będącemu członkiem rodziny obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 900 oraz z 2018 r. poz. 650).

(...)"

Artykuł 58 § 1 pkt 1 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi: "Sąd odrzuca skargę: jeżeli sprawa nie należy do właściwości sądu administracyjnego (...)"

2. Stan faktyczny sprawy.

2.1. Postępowanie przed konsulem.

M. A.(dalej: skarżący) w dniu [...] lipca 2018 r. wystąpił do Konsula Rzeczypospolitej Polskiej - dalej: „Konsul” o wydanie wizej krajowej powołując się na chęć podjęcia w Polsce dwuletnich studiów drugiego stopnia. Decyzją z dnia [...] lipca 2018 r. Konsul odmówił wydania wizej krajowej. Po rozpoznaniu wniosku skarżącego o ponowne rozpatrzenie sprawy, Konsul w dniu [...] lipca 2018 r. ponownie odmówił wydania wizej ze względu na brak uzasadnienia celu lub warunków planowanego pobytu.

2.2. Postępowanie przed sądami administracyjnymi.

2.2.1. Skarżący wniósł na powyższą decyzję Konsula odmawiającą wydania wizej krajowej skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (Sąd I instancji). Uzasadniając dopuszczalność wniesienia skargi do sądu administracyjnego na taką decyzję skarżący powołał się m.in. na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie C-403/16 *El Hassani* (ECLI:EU:C:2017:960). Skarżący stwierdził, że sentencję wyroku można

Sygn. akt II OSK 2470/19

zastosować również do rozpatrywanej sprawy, ponieważ zachodzi podobieństwo co do okoliczności faktycznych i prawnych sprawy.

W odpowiedzi na skargę Konsul wniósł o jej odrzucenie z uwagi na brak właściwości sądu administracyjnego.

2.2.2. Sąd I instancji postanowieniem z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt IV SA/Wa 2903/18, odrzucił skargę.

Sąd I instancji wskazał, że sprawa nie należy do właściwości sądu administracyjnego. Przytaczając art. 5 pkt 4 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania zaskarżonej decyzji, stwierdził, że decyzja odmawiająca wydania wizy krajowej nie podlega wyjątkom wskazanym w tym przepisie i w związku z tym nie może być przedmiotem kontroli przed sądem administracyjnym. Odnosząc się do wskazanego w skardze wyroku TSUE z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie *El Hassani* C-403/16, Sąd uznał, że dotyczy on wizy Schengen, tymczasem w rozpoznawanej sprawie skarżący ubiegał się o wydanie wizy krajowej, która wydawana jest zgodnie z prawem krajowym.

2.2.3. W skardze kasacyjnej na powyższe postanowienie zarzucono naruszenie przepisów postępowania mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 58 § 1 pkt 1 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, poprzez błędne przyjęcie, że decyzja Konsula o odmowie wydania wizy krajowej nie podlega kontroli sądowej, i w konsekwencji bezzasadne odrzucenie skargi na decyzję Konsula. Jednocześnie skarżący wskazał, że wątpliwości w tym zakresie wymagają rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

2.2.4. W odpowiedzi na skargę kasacyjną Konsul wniósł o jej oddalenie z uwagi na treść art. 5 pkt 4 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, który po nowelizacji uwzględniającej wyrok TSUE C-403/16 w sprawie *El Hassani*, przewiduje możliwość złożenia skargi do sądu administracyjnego w sprawie odmowy wydania wizy Schengen, a nie wizy krajowej. Konsul podkreślił, że przepisy kodeksu wizowego nie mają zastosowania do wiz krajowych, których procedurę przyznania określa prawo krajowe. Powołując się na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 stycznia 2014 r., sygn. akt II OSK 2134/12 (niepubl.) wskazał, że tych dwóch porządków prawnych nie należy ze sobą mylić. Decyzję o odmowie wydania wizy, o której mowa w art. 32 ust. 3 kodeksu wizowego należy zatem rozumieć wyłącznie jako decyzję o odmowie wydania wizy w rozumieniu kodeksu wizowego. Taka wykładnia pozostaje w zgodzie z orzecznictwem TSUE. W wyroku w sprawie C-

638/16 PPU *X i X* (ECLI:EU:C:2017:173 pkt 40-47) Trybunał orzekł, że z uwagi na to, że do tej pory żaden akt nie został przyjęty przez prawodawcę Unii na podstawie art. 79 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: „TFUE”) w odniesieniu do warunków wydawania przez państwa członkowskie długoterminowych wiz i dokumentów pobytowych obywatelom państw trzecich z przyczyn humanitarnych, wnioski rozpatrywane w postępowaniu głównym są objęte jedynie prawem krajowym. Z tej racji sytuacja rozpatrywana w postępowaniu głównym nie jest regulowana prawem Unii.

3. Uzasadnienie pytania prejudycjalnego.

3.1. Dopuszczalność pytania prejudycjalnego.

NSA jest sądem krajowym, którego orzeczenia zgodnie z prawem polskim nie podlegają zaskarżeniu, w rozumieniu art. 267 zdanie trzecie TFUE. Skierowanie pytania prawnego uzasadnione jest wątpliwościami dotyczącymi prawidłowej wykładni przepisów prawa unijnego, których rozstrzygnięcie jest niezbędne dla prawidłowego rozstrzygnięcia sporu zawisłego przed sądem krajowym.

3.2. Uzasadnienie pytania prejudycjalnego.

3.2.1. Zgodnie z art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm., dalej: kodeks postępowania administracyjnego) przepisów tego kodeksu nie stosuje się do postępowania w sprawach należących do właściwości polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych, o ile przepisy szczególnie nie stanowią inaczej. Postępowanie przed Konsulem w przedmiocie wydania wizy krajowej toczyło się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. Prawo konsularne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1545 ze zm., dalej: prawo konsularne). Artykuł 88 prawa konsularnego stanowi, że od decyzji konsula stronie służy odwołanie do organu wyższego stopnia, natomiast zgodnie z art. 94 tej ustawy w przypadkach przewidzianych w przepisach szczególnych stronie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez konsula, który składa się w terminie 14 dni od dnia doręczenia stronie decyzji. Taki przepis szczególny przewiduje ustawa o cudzoziemcach, której art. 76 ust. 1 pkt 1 stanowi, że od decyzji o odmowie wydania wizy Schengen lub wizy krajowej wydanej przez konsula przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ten organ. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy konsul wydaje decyzję, która jest ostateczna i nie

podlega zaskarżeniu do innego organu administracji, a w przypadku wizy krajowej nie podlega zaskarżeniu do sądu.

3.2.2. W rozpatrywanej sprawie kontrola sądowa została wyłączona na podstawie art. 5 pkt 4 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zgodnie z którym sądy administracyjne nie są właściwe w sprawach wiz wydawanych przez konsulów. Ustawa przewiduje w tym zakresie wyjątki.

Z art. 5 pkt 4b prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wynika, że skargę do sądu administracyjnego na decyzję konsula w sprawie w przedmiocie odmowy wydania wizy może wnieść cudzoziemiec będący członkiem rodziny obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy o wjeździe na terytorium RP.

W wyniku uwzględnienia orzeczenia TSUE z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie *El Hassani*, z dniem 4 marca 2019 r. wszedł w życie art. 5 pkt 4a prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, który przyznaje prawo wniesienia skargi do sądu również wtedy, gdy decyzja konsula dotyczy wizy określonej w art. 2 pkt 2-5 kodeksu wizowego, czyli wizy Schengen.

Wskazana nowelizacja nie ma jednak zastosowania do decyzji odmownej będącej przedmiotem sporu przed sądem krajowym. Decyzja konsula o odmowie wydania cudzoziemcowi wizy krajowej (długoterminowej) nie może być, zgodnie z przepisami krajowymi, przedmiotem kontroli sądowej.

3.2.3. W ocenie sądu pytającego kwestia dopuszczalności zastosowania przewidzianego w krajowej procedurze sądownoadministracyjnej wyłączenia możliwości kwestionowania takiej decyzji odmownej w postępowaniu przed sądem musi być oceniona z uwzględnieniem wytycznych wynikających z prawa unijnego.

Sąd krajowy nie jest jednak pewien, czy prawo Unii wymaga ustanowienia takiego samego poziomu ochrony w stosunku do wiz krajowych (długoterminowych) jaki wynika w stosunku do wiz Schengen z ww. orzeczenia w sprawie *El Hassani*.

Wątpliwość ta wynika przede wszystkim z odmienności uregulowania w przepisach prawa Unii uprawnień przysługujących cudzoziemcowi odnośnie do możliwości kwestionowania decyzji odmownych w zakresie różnego rodzaju wiz. Jak wynika z orzeczenia w sprawie *El Hassani*, obowiązek przewidzenia w prawie krajowym możliwości skierowania do sądu sprawy dotyczącej ostatecznej decyzji o

odmowie wydania wizeny wynika z określonej w art. 47 KPP zasady skutecznej ochrony sądowej. Trybunał wyraźnie wskazał, że gdy państwo członkowskie przyjmuje decyzję o odmowie wydania wizeny na mocy art. 32 ust. 1 kodeksu wizeny przepisy KPP mają zastosowanie.

Procedura wydawania wizeny długoterminowych w odróżnieniu od wizeny Schengen nie została uregulowana w akcie prawa unijnego. Jak wyraźnie wskazał Trybunał, ze względu na brak przyjęcia przez organy unijne wiążących aktów na podstawie art. 79 ust. 2 lit. a) TUE do rozpatrywania wniosków o wydanie długoterminowych wizeny i dokumentów pobytowych obywatelom państw członkowskich z przyczyn humanitarnych zastosowanie znajduje prawo krajowe (zob. wyrok w sprawie *X i X*, pkt 44).

Wyrażone przez Trybunał stanowisko, zdaniem sądu pytającego nie daje jednak jednoznacznej odpowiedzi na wątpliwości, czy w stosunku do wizeny krajowych uprawione jest wyłączenie zapewnienia poszanowania zakresu ochrony sądowej wynikającej z art. 47 KPP.

3.3. Uzasadnienie wątpliwości sądu pytającego.

3.3.1. Wątpliwości Sądu pytającego wzbudziła interpretacja art. 21 ust. 2a Konwencji wykonawczej do układu Schengen w powiązaniu z art. 47 akapit pierwszy KPP w zakresie tego, czy określa on prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem w przypadku odmowy wydania wizeny krajowej przez konsula. Na gruncie art. 45 ust. 2 KPP prawo do swobodnego przemieszczania się może być przyznane obywatelowi państwa trzeciego przebywającemu legalnie na terytorium Państwa Członkowskiego. Takie uprawnienie przyznane zostało w art. 21 ust. 2a Konwencji wykonawczej do układu Schengen osobom legitymującym się ważną wizeną długoterminową. Konwencja wykonawcza do układu Schengen stanowi część dorobku ustawodawstwa Schengen i jest źródłem uprawnień jednostki. Warunkiem skorzystania ze swobody przemieszczania się jest otrzymanie wizeny długoterminowej. Decyzja o odmowie przyznania wizeny długoterminowej przesądza o braku możliwości skorzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się w ramach państw strefy Schengen wynikającego z prawa unijnego. Zgodnie natomiast z art. 47 akapit pierwszy KPP każdy, kogo prawa i wolności zagwarantowane przez prawo Unii zostały naruszone, ma prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem.

3.3.2. Państwa członkowskie w ramach zasady skutecznej ochrony sądowej są zobowiązane do zapewnienia ochrony praw jednostki wywodzonych z prawa unijnego, w tym do zapewnienia skutecznego dostępu do sądu, działając jednak w ramach zasady autonomii proceduralnej (instytucjonalnej) państw członkowskich. Autonomia proceduralna państw członkowskich jest rozumiana jako kompetencja państwa członkowskiego do uregulowania właściwości sądów i procedur (sądowych) służących rozpoznaniu roszczeń opartych na prawie unijnym, z zastrzeżeniem poszanowania zasad równoważności i skuteczności (por. wyroki TS: z 16 grudnia 1976 r.: w sprawie *Rewe*, 33/76, ECLI:EU:C:1976:188; w sprawie *Comet*, 45/76, ECLI:EU:C:1976:191). Na zakres przysługującego w konkretnym przypadku państwu członkowskiemu marginesu swobody w określeniu zasad i trybu ochrony uprawnień wywodzonych z prawa Unii wpływa ponadto obowiązek poszanowania art. 47 akapit pierwszy KPP. Ustalając standard ochrony nie można pominąć stanowiska Trybunału wskazującego na zasadę skutecznej ochrony sądowej jako zasady ogólnej prawa Unii wynikającej ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich i chronionej na mocy art. 6 (prawo do rzetelnego procesu sądowego) i art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności (por. wyrok TS z 13 marca 2007 r. w sprawie *Unibet*, C-432/05, ECLI:EU:C:2007:163, pkt 37). Jak wynika z orzeczenia w sprawie *El Hassani*, C-403/16, obowiązek poszanowania określonej w art. 47 KPP zasady skutecznej ochrony sądowej dotyczy także zasad proceduralnych dotyczących możliwości zaskarżenia do sądu krajowego decyzji odmownej w zakresie przyznania wizy Schengen.

Obowiązek poszanowania art. 47 KPP w rozpatrywanej sprawie może być uzasadniony treścią art. 21 ust. 2a Konwencji wykonawczej do układu Schengen przyznającego prawo do swobodnego przemieszczania się cudzoziemcom posiadającym wizę długoterminową (krajową). Wiza krajowa stanowi jeden z możliwych środków umożliwiających skorzystanie z prawa do swobodnego przemieszczenia się przez cudzoziemca, i tak rozumiana, nie wykazuje istotnych różnic z realizacją tego uprawnienia na podstawie przyznanej obywatelowi państwa trzeciego wizej Schengen. Istniejące różnice pomiędzy szczegółowymi aspektami zasad, przesłanek oraz trybu udzielenia wiz krajowych i wiz Schengen, w ocenie sądu pytającego nie zmieniają tego, że obydwa z tych rodzajów wiz dotyczą realizacji tożsamego uprawnienia jakie cudzoziemiec wywodzi z prawa Unii. Brak możliwości

zaskarżenia do sądu decyzji ostatecznej odmawiającej przyznania wizy krajowej może więc naruszać prawo Unii, w szczególności prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem określonego w art. 47 akapit pierwszy KPP. Taka sytuacja oznacza, że poziom ochrony prawnej jest uzależniony od rodzaju wizy o jaką ubiega się cudzoziemiec, pomimo że każdy rodzaj wizy uprawnia do swobodnego przemieszczania się na terytorium państw członkowskich. Sąd pytający ma więc wątpliwość czy nie będzie to prowadzić do dyskryminacji obywateli państw trzecich ubiegających się o wize krajowe.

W ocenie Sądu pytającego, ze względu na wskazaną wyżej konieczność zapewnienia właściwej ochrony sądowej uprawnień wywodzonych z prawa Unii, można argumentować, że analogiczny poziom ochrony powinien zostać zapewniony w przypadku wydania decyzji o odmowie przyznania wizy krajowej.

Sąd krajowy nie jest jednak pewien, czy stanowisko to jest prawidłowe, ze względu na istotne różnice w zakresie określenia zasad proceduralnych związanych z wydawaniem wiz Schengen oraz wiz krajowych.

4. Stanowisko sądu krajowego.

W ocenie Sądu krajowego, brzmienie art. 21 ust. 2a Konwencji wykonawczej do układu Schengen w powiązaniu z art. 47 akapit pierwszy KPP, wydaje się wskazywać na konieczność zapewnienia cudzoziemcowi ubiegającemu się o wizę krajową prawa wniesienia skargi na decyzję odmowną do właściwego sądu.

Jednak ze względu na brak jednoznacznego przesądzenia tej kwestii w orzecznictwie Trybunału prawidłowość wskazanego stanowiska sądu pytającego wymaga odpowiedzi na sformułowane w niniejszym postanowieniu pytanie prejudycjalne.

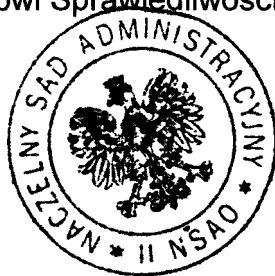
5. Podsumowanie.

Przedstawione wątpliwości związane z wykładnią art. 21 ust. 2a Konwencji wykonawczej do układu Schengen w powiązaniu z art. 47 KPP uzasadniają zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem prejudycjalnym na podstawie art. 267 zdanie trzecie TFUE. Przesądzenie prawidłowej wykładni powyższych przepisów zdecyduje o możliwości oceny zarzutu skargi kasacyjnej naruszenia art. 58 § 1 pkt 1 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Tym samym,

wydanie orzeczenia prejudycjalnego jest niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy zawisłej przed sądem krajowym.

6. Zawieszenie postępowania sądownoadministracyjnego.

W związku z wystąpieniem z pytaniem prejudycjalnym Naczelny Sąd Administracyjny zawiesił postępowanie na podstawie art. 124 § 1 pkt 5 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, który nakazuje sądowi zawieszenie postępowania z urzędu w razie przedstawienia przez sąd w tym postępowaniu pytania prawnego Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Za zgodność z oryginałem

Wioletta Kasota
W. Kasota
starszy inspektor sądowy